

prof. dr hab. Christian Danowicz
wydział instrumentalny
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Warszawa 28.09.2026

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach
(podstawa: uchwała Komisji Doktorskiej z dnia 30 kwietnia 2026 roku)

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgr Sulamity Ślubowskiej, sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie artystycznej – sztuki muzyczne.

Rozprawa doktorska mgr Sulamity Ślubowskiej składa się z dzieła artystycznego (Koncert nagrany w formacie wideo mp4) oraz z jego opisu.

1. Dzieło artystyczne

Prezentacja rozprawy doktorskiej mgr Sulamity Ślubowskiej w formacie wideo MP4, zatytułowanej „*Od stylu młodzieńczego do dojrzałości twórczej: analiza wybranych sonat Grażyny Bacewicz w perspektywie ewolucji jej języka kompozytorskiego*”, stanowi występ na bardzo wysokim poziomie artystycznym. Wrażenie to potęgują doskonała współpraca doktorantki z pianistą Maciejem Ślapińskim oraz znakomita jakość nagrania. Sam wybór prezentowanych utworów świadczy o dużej dojrzałości artystycznej doktorantki. Jej interpretacje ukazują, jak niezwykle wybitną kompozytorką była Grażyna Bacewicz oraz jak głęboka i bogata pod względem wyrazowym jest jej twórczość.

Interpretacje Sulamity Ślubowskiej cechują się nieprzeciętną kreatywnością, wrażliwością i świadomością artystyczną. W każdym z utworów skrzypaczka potrafi wydobyć oryginalne i zróżnicowane walory brzmieniowe, dzięki czemu, mimo że wszystkie prezentowane kompozycje zostały napisane przez tego samego kompozytora, słyszymy cztery wyraźnie odmienne światy dźwiękowe.

W I Sonacie na skrzypce i fortepian skrzypaczka umiejętnie prowadzi długie frazy, posługując się pięknym, szlachetnym dźwiękiem. Bardzo pozytywne wrażenie wywierają płynne zmiany smyczka oraz ekspresyjnie stosowane vibrato. Wykonanie obfituje w wyraziste kontrasty dynamiczne i artykulacyjne, a interesująco prowadzony dialog z fortepianem pozwala utrzymać napięcie i uwagę słuchacza.

W I Sonacie na skrzypce solo skrzypce brzmią głęboko i intensywnie. Artystka gra z ogromną energią i kreuje wyrazisty nastrój poprzez zdecydowane kontrasty brzmieniowe oraz świadomy dobór środków artykulacyjnych. Właściwe wykorzystanie różnych miejsc smyczka świadczy o dojrzałości procesu interpretacyjnego.

Wykonanie II Sonaty na skrzypce i fortepian jest niezwykle przejrzyste i naturalne, dzięki czemu słucha się go z dużą przyjemnością i poczuciem swobody. Szczególne wrażenie wywarła na mnie druga część, wykonana w charakterze „*semplice*” z dużą subtelnością.

Na zakończenie II Sonata na skrzypce solo zabrzmiała brawurowo. Rozmach prawej ręki, najwyższej jakości gra akordowa oraz znakomita biegłość skrzypaczki dowodzą, że Sulamita Ślubowska jest artystką o nieograniczonej wirtuozerii. Jej swoboda techniczna pozwala jej wyrażać zawsze na pierwszym miejscu wyszukane emocje.

2. Opis dzieła

Opis dzieła zatytułowanego „*Od stylu młodzieńczego do dojrzałości twórczej: analiza wybranych sonat Grażyny Bacewicz w perspektywie ewolucji jej języka kompozytorskiego*” stanowi świadectwo wnikliwego procesu intelektualnego oraz głębokiej refleksji interpretacyjnej doktorantki, o których wspomniałem powyżej.

Po interesującym wstępie, w którym doktorantka przedstawia swoje fascynacje związane z twórczością Grażyny Bacewicz, pierwszy rozdział przybliża sylwetkę tej znakomitej kompozytorki. Zawarte w nim informacje biograficzne są wartościowe i pozwalają lepiej zrozumieć zarówno jej osobowość artystyczną, jak i drogę twórczą. Na szczególną uwagę zasługują rozwinięte wątki dotyczące jej środowiska rodzinnego, edukacji muzycznej w Polsce i za granicą, w tym studiów u słynnej Nadii Boulanger, a także jej niezwyklej, podwójnej kariery – skrzypaczki i kompozytorki.

Przedstawiona biografia ukazuje burzliwe losy artystki na tle dramatycznych wydarzeń historycznych XX wieku. Szczególnie interesujące jest ukazanie jej działalności artystycznej w kontekście wojny oraz trudnych przemian społecznych i politycznych, które wpłynęły na życie kulturalne Polski w pierwszych latach powojennych. Dzięki temu sylwetka Grażyny Bacewicz nie jest przedstawiona jedynie w wymiarze biograficznym, lecz zostaje osadzona w szerokim kontekście historycznym i kulturowym.

W dalszych rozdziałach autorka szczegółowo analizuje rozwój języka muzycznego Grażyny Bacewicz. Na podstawie konkretnych przykładów ukazuje, w jaki sposób kompozytorka w początkowym okresie swojej twórczości czerpała inspiracje między innymi z muzyki Karola Szymanowskiego i Jana Sebastiana Bacha, następnie stopniowo ustabilizowała się w nurcie neoklasycyzmu, by w dojrzałym okresie osiągnąć w pełni indywidualny i rozpoznawalny idiom kompozytorski.

Szczególnie wartościową częścią pracy są analizy poszczególnych utworów, w których doktorantka uzasadnia kluczowe decyzje interpretacyjne, nieustannie poszukując właściwych środków wyrazu oraz oryginalnych walorów brzmieniowych. Na podkreślenie zasługuje umiejętność łączenia analizy muzycznej z praktyką wykonawczą. Doktorantka nie ogranicza się bowiem do opisu struktury dzieł, lecz stara się ukazać, w jaki sposób wiedza o okolicznościach ich powstania może przyczynić się do pełniejszego zrozumienia tekstu muzycznego i świadomego kształtowania interpretacji.

Praca została napisana klarownym, precyzyjnym i komunikatywnym językiem. Jej konstrukcja jest logiczna i przejrzysta, a poszczególne rozdziały tworzą spójną całość. Pod względem formalnym praca nie budzi zastrzeżeń, a zastosowany sposób prowadzenia wywodu odpowiada wymaganiom stawianym pracom o charakterze naukowym i

artystyczno-badawczym.

Wniosek o wyróżnienie

Ze względu na wyjątkowo wysoki poziom artystyczny przedstawionego dzieła, dojrzałość i oryginalność koncepcji interpretacyjnej, a także wyczerpujący, wartościowy i interesujący opis dzieła, wnioskuję o wyróżnienie pracy doktorskiej mgr Sulamity Ślubowskiej.

Konkluzja

Po przeanalizowaniu obu prac można stwierdzić, że doktorantka, już dobrze znana w środowisku muzycznym, jest dojrzałą artystką, ze znakomitą, mistrzowskim warsztatem skrzypcowym i szerokim zapleczem intelektualnym. Dzieło Sulamity Ślubowskiej jest wartościowe pod każdym względem. Przedstawione do recenzji: dzieło artystyczne oraz jego pisemny opis oceniam bardzo wysoko. W związku z powyższym stwierdzam, że praca spełnia wymagania art. 187 ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.).

Pracę doktorską mgr Sulamity Ślubowskiej przyjmuję i wnioskuję o wyróżnienie

Christian Danowicz

C. Danowicz